17/08/2019

Ο Κισάμου Αμφιλόχιος για το «Σπίτι του Άρη Βελουχιώτη»

/ Επικαιρότητα

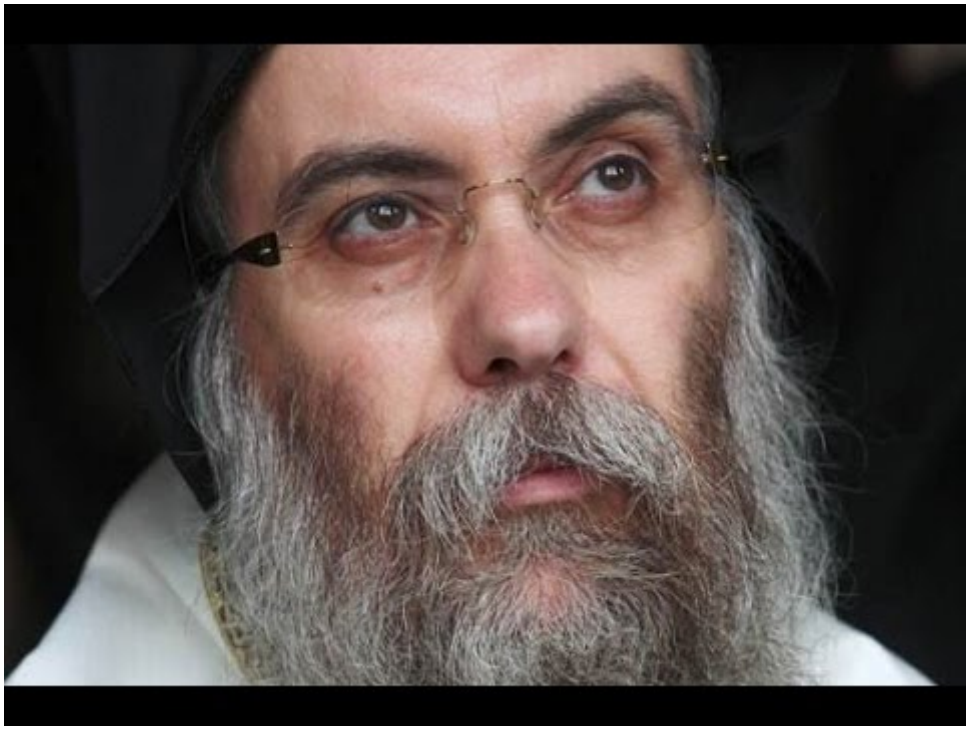

Παραθέτουμε επίκαιρο κείμενο του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου, κ. Αμφιλοχίου, **με αντικείμενο το «Σπίτι του Άρη Βελουχιώτη» στο Σαρακήνικο της Γαύδου,** όπου, όπως αναφέρεται χαρακτησριστικά: “Είναι προφανές, νομίζω, πως η διατήρηση της ιστορικής συνείδησης δεν μπορεί παρά να είναι πράξη αντίστασης στην ισοπεδωτική λαίλαπα της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ:

Σε τουριστικό κατάλυμα έχει μετατραπεί, σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, το «Σπίτι του Άρη Βελουχιώτη» στο Σαρακήνικο της Γαύδου. Πρόκειται για το σπίτι που έχτισε ο Θανάσης Κλάρας (Άρης Βελουχιώτης) όταν εξορίστηκε στο νησί, μαζί με άλλους συντρόφους του την περίοδο 1931 – 1933. Εκτός από τον Βελουχιώτη από το σπίτι αυτό πέρασαν οι: Μάρκος Βαφειάδης και Μενέλαος Λουντέμης. Αρχικά, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, είχε μετατραπεί σε καφενείο και εν συνεχεία σε τουριστικό κατάλυμα, που εδώ και λίγο καιρό μισθώνεται.

Το συγκεκριμένο κτίριο, σύμφωνα με ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού

Συμβουλίου Νεώτερων Μνημείων, (Αρ. αποφ. 1/7.1.99), έχει χαρακτηριστεί «ιστορικό διατηρητέο μνημείο». Η απόφαση αναφέρει: «Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50, το κτίριο που κατασκευάστηκε από τον Αρη Βελουχιώτη και τους συνεξορίστους του στην περιοχή Σαρακήνικο της νήσου Γαύδου Ν. Χανίων... με τον περιβάλλοντα χώρο του στα όρια της ιδιοκτησίας, διότι αποτελεί δείγμα κτιρίου τοπικής αρχιτεκτονικής και είναι σημείο αναφοράς για τους κατοίκους του νησιού, εφόσον συνδέεται άμεσα με τον Άρη Βελουχιώτη και με άλλα πρόσωπα της νεώτερης ελληνικής ιστορίας».

«Τώρα, υπάρχει διαμάχη ανάμεσα στο υπουργείο Πολιτισμού και στον ιδιοκτήτη, μια περίεργη, μπερδεμένη κατάσταση... Εδώ και πολύ καιρό μένουν εκεί τουρίστες. Έχει μετατραπεί κάτι σαν ταβέρνα, μπαρ, κατάλυμα. Ο ιδιοκτήτης τι φταίει; Το υπουργείο το χαρακτήρισε διατηρητέο και το παράτησε στη μοίρα του», λέει κάτοικος του νησιού.

Σαφώς και, σε καμία περίπτωση, δεν έχει ευθύνη ο ιδιοκτήτης του σπιτιού συμπληρώνουμε εμείς, καθώς η διαχρονική αδιαφορία της «κρατικής προστασίας» από το 1999 έως και σήμερα οδήγησε τον ιδιοκτήτη στο να αναζητήσει τρόπους αξιοποίησης της ιδιοκτησίας του. Όταν ένα «ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία» εγκαταλείπεται στην φθορά του χρόνου και την λήθη της ιστορίας, τότε είναι φυσικό επακόλουθο το «μνημείο» αυτό να οδηγείται σε αφανισμό και καταστροφή. Θα μπορούσε δηλ., εάν είχε εγκαταλειφθεί και από τον ιδιοκτήτη του, το κτίριο αυτό να μην υπήρχε καν σήμερα!

Ένα κτίριο… μια ιστορία…. Καθώς ο Άρης Βελουχιώτης μπορεί να θεωρείται από ένα κομμάτι της Ελληνικής κοινωνίας ένας ήρωας ή ένας προδομένος ήρωας και από ένα άλλο κάτι διαφορετικό, για άλλους χαρισματικός και για άλλους αμφιλεγόμενος (αυτό είναι υπόθεσις των ιστορικών του μέλλοντος και όχι δική μας) δεν παύει όμως να είναι μια φυσιογνωμία της Νεοελληνικής Ιστορίας.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται και γεννάται δεν είναι γιατί ο ιδιοκτήτης αξιοποιεί το κτίριο, αλλά το γιατί στην ανύπαρκτη «ειδική κρατική προστασία» όλων αυτών των δεκαετιών. Τι σηματοδοτεί δηλαδή και ποιες οι συνέπειες μιάς τόσο εκκωφαντικής και προκλητικής αδιαφορίας της «κρατικής προστασίας» σε ένα τόσο ευαίσθητο και ιδιαίτερο κεφάλαιο της νεώτερης Ελληνικής Ιστορίας; Όταν άλλοι λαοί προσπαθούν να δημιουργήσουν ιστορία και να εμπνεύσουν τους πολίτες τους, πόσο ελπιδοφόρο και αισιόδοξο είναι για το μέλλον και την επιβίωση του ημέτερου Γένους να απαξιώνουμε και ξεπουλούμε την δική μας υπαρκτή και όχι... φανταστική Ιστορία; Να καταλήγει ξενώνας και τουριστικό κατάλυμα;

Διάβαζα κάπου πως εάν η μνήμη του ανθρώπου είναι κριτήριο της ταυτότητας του, τότε η απώλεια της ιστορικής του μνήμης θα πρέπει να σημαίνει απώλεια και της ιστορικής του ταυτότητας.

Πως λαοί χωρίς ιστορική μνήμη και συνείδηση είναι καταδικασμένοι να οδηγηθούν στην αφάνεια. **Είναι προφανές, νομίζω, πως η διατήρηση της ιστορικής συνείδησης δεν μπορεί παρά να είναι πράξη αντίστασης στην ισοπεδωτική λαίλαπα της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, η οποία φαίνεται να διαμορφώνει μια καταναλωτική συνείδηση, αμβλύνοντας μεθοδικά την ιστορική μνήμη και οδηγώντας σε εθνικό αποχρωματισμό δηλ. σε γενικότερη πολιτιστική σύγχυση.** Είναι φανερό ότι στο πλαίσιο της λεγόμενης μετανεωτερικότητας προβάλλεται η καταναλωτική και όχι η ιστορική συνείδηση. Όπως δε σημειώνει και ο φιλόσοφος Ρίτσαρντ Ρόρτι «ένας λαός γράφει την Ιστορία του όχι για να αφηγηθεί όσα του συνέβησαν στο παρελθόν, αλλά πρωτίστως για να σφυρηλατήσει την αυτογνωσία και την ηθική ταυτότητα που του χρειάζονται για να χτίσει το μέλλον του». Και εδώ γεννάται, πάλι, το ερώτημα: Ποια αυτογνωσία και τι είδους ιστορική συνείδηση μπορούν να σφυρηλατήσουν τέτοιου είδους συμπεριφορές και πρακτικές απαξίωσης και αδιαφορίας; Πως, τελικά, κτίζεται το μέλλον ενός λαού και ποιος έχει την ευθύνη; Χωρίς επίγνωση του παρελθόντος μπορεί να οικοδομηθεί το μέλλον; Έθνη και λαοί διεκδικούν την εθνική τους ιδιοπροσωπία. Εμείς θα την απεμπολήσουμε;

Ερωτήματα, διλλήματα, σκέψεις, σταυροδρόμια της ζωής, της ιστορίας, του.... μέλλοντος.

Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος